

9. Хуторна К. Медицина в умовах війни: як змінилася система охорони здоров'я. 2022. mind.ua. mind.ua/publications/20245779-medicina-v-umovah-vijni-yak-zminilasya-sistema-ohoroni-zdorov-ya

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-23>

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ПРИВАТНОГО МЕДИЧНОГО ЦЕНТРУ В ГАЛУЗІ КАРДІОЛОГІЇ

Кусик Наталія Львівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Закритов Денис Олексійович

*магістр за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Створення приватних медичних клінік в Україні є сьогодні одним з перспективних напрямків інвестицій. Пов'язано це з процесом реформування галузі охорони здоров'я нашої країни, що, на думку багатьох фахівців, може призвести до зниження рівня доступності лікарів для пацієнтів у результаті скорочення кількості медичних закладів і, відповідно, до зростання черг у тих, що залишаться. Ще одним чинником для розвитку медицини на комерційній основі є зниження якості обслуговування у «безкоштовних» клініках через труднощі залучення кваліфікованого персоналу на мінімальну оплату праці. Тенденція зменшення кількості медпрацівників в Україні спостерігається з 2000 року [1; 2].

Оціночні дані показують, що обсяг ринку медичних послуг в Україні в 2019 р. склав 56,05 млрд. грн., з якого 26,7 млрд. грн. – це приватний сектор медичних послуг. У відсотковому співвідношенні ринок приватних клінік становить 47,6% всього ринку медичних послуг. За 2019 рік приватна медицина збільшилася на 28% [1; 2]. Це характеризує її як галузь, що набирає популярність.

В умовах постійної інфляції і коливання платоспроможності населення відбувається обмеження зростання ринку приватних медичних послуг,

процес виходу на ринок нових гравців ускладнюється. В цей же час, невеликим клінікам все важче витримати конкуренцію великих мереж в сукупності з державними медичними установами.

У 2022 році вітчизняна система охорони здоров'я вистояла, в основному, завдяки вдалим діям Уряду на початку вторгнення – зокрема щодо фінансування медичних послуг під час війни, а також фінансової підтримки міжнародних партнерів. Останнє дало змогу витримати систему на тлі кризового падіння ВВП на майже 30%. Війна спричинила безпрецедентну міграційну кризу та масштабні переміщення населення всередині країни. За оцінками Українського центру охорони здоров'я, станом на кінець 2022 року населення України становило близько 31,4 мільйона людей. З них 1,15 мільйона людей живуть на тимчасово окупованих Росією територіях, захоплених після початку вторгнення [3]. Споживання медичних послуг на різних рівнях очікувано впало у перші місяці після вторгнення. Однак амбулаторна та спеціалізована медична допомога поступово відновилися до довоєнних показників протягом 2022 року. Натомість первинна медична допомога досі не відновилася та потребує підтримки.

За даними однієї з популярних медичних цифрових платформ Doc.ua, в Одесі знаходиться 109 приватних медичних закладів. Деякі з них мають декілька філіалів, тож реальна кількість медичних закладів є більшою – 126 [4]. Кількість клінік та практикуючих лікарів не набагато менша від кількості медичних центрів. Тож, за кількістю закладів приватні медичні установи розподілені майже однаково. Проте, що медичні центри мають значно більшу кількість пацієнтів і значно більші фінансові показники.

Серцево-судинні захворювання (далі – ССЗ) – це перша причина смерті в світі. Щорічно більше людей помирає від ССЗ, ніж від будь-якої іншої причини. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, 17,9 мільйона людей загинули від ССЗ, що становить 31% від усіх смертей у світі. З них, 85% смертей – через серцевий напад та інсульт. Виявлення випадків серцево-судинних захворювань майже подвоїлося з 271 мільйона в 1990 році до 523 мільйонів у 2022 році, а рівень смертності людей від серцево-судинних захворювань неухильно збільшувався з 12,1 мільйона в 1990 році до 18,6 мільйона у 2022 році [5].

Слід зазначити, що смертність від серцево-судинних захворювань в Україні зросла за останні 30 років майже на 8% (від 56,5% у 1990 році до 64,3% у 2022 році). У структурі поширеності хвороб системи кровообігу на першому місці – гіпертонічна хвороба серця (47,2%), на другому – ішемічна хвороба серця (34,5%), на третьому – цереброваскулярна патологія (11,7%) [2]. Ці дані свідчать про необхідність своєчасного виявлення, діагностування та лікування серцево-судинних

захворювань, тобто про постійне підвищення затребуваності медичних послуг у галузі кардіології.

На сьогоднішній день інструментальна діагностика у кардіології отримує все більшого поширення. Ці методи при відносно невисокій вартості і доступності дозволяють діагностувати велику кількість захворювань. При цьому для пацієнта це абсолютно безпечний і безболісний метод досліджень.

На сьогодні, в цьому сегменті медичного ринку найбільш затребуваними є такі медичні послуги: ЕХОКС, ЧПЕКС, КВГ, КТ ангиографія коронарних артерій, МРТ серця, добове моніторування артеріального тиску та ЕКГ, електрофізіологічне дослідження. До нових медичних послуг, які вийшли на ринок за останні роки, можна віднести: МРТ серця та КТ ангиографія коронарних судин.

В Одесі більшість медичних центрів пропонує схожі пропозиції щодо проведення діагностики у сфері кардіології. Основних надавачів таких медичних послуг не так вже й багато, це: Клініка «Святої Катерини», Медичний дім «Одрех», Університетська клініка ОНМедУ “Багато-профільний медичний центр”, Міська клінічна лікарня № 10 [7]. Отже, 50% ринку – це приватний сегмент з дуже високими цінами, решта 50% – це державний сектор з великими чергами. Тому, якщо брати до уваги якість надання послуг (стан апаратури, кваліфікація медичного персоналу), сервіс та цінову політику, то ці параметри є дуже несхожими [6].

Отже, створення приватного спеціалізованого медичного центру, який проводить інструментальні дослідження у галузі кардіології для ранньої та поточної діагностики серцево-судинних захворювань з можливістю надання висококваліфікованої консультації кардіолога з інтерпретацією отриманих даних при обстеженні та призначенням лікування, залишається актуальним. Найбільш оптимальним набором медичних послуг такого центру може бути: ЕХОКС, спекл – трекінг ЕХОКС, стрес – тест, ЕКГ, черезстравохідне ЕХОКС, проведення добового моніторування ЕКГ та артеріального тиску, безпровідне холтеровське моніторування ЕКГ (МАWI), експрес – тест на тропонін.

Створення власної справи – це завжди великий ризик, що неминуче виникає при народженні нового. Створюючи власну справу, потрібно знати, що це не тільки можливість (за сприятливих умов) користуватися благами, які забезпечують це починання, а й відповідальність за її функціонування, розвиток і виживання [6].

Бізнес-планування, як один з головних інструментів розвитку підприємницької діяльності в медичному бізнесі, може допомогти у створенні спеціалізованого медичного центру, який пропонує сучасні методи діагностики в кардіології, тому що являє собою розробку прийняття інвестиційних рішень з урахуванням потреб ринку.

Література:

1. ProConsulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/about>
2. Державний заклад «Центр громадського здоров'я України» : офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
3. Український центр охорони здоров'я. URL: <https://uhc.org.ua/>
4. Медична цифрова платформа Doc.ua. URL: <https://doc.ua/ua/kliniki/odessa/all>
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: <https://www.who.int/europe/home?v=welcome>
6. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навчальний посібник / В. І. Борщ, О. В. Рудінська, Н. Л. Кусик. Херсон : Олді+, 2022. 264 с.
7. Рудінська О., Кусик Н., Жмай О. Імплементція синергії функцій менеджера та лікаря в управлінській діяльності на прикладі клінік Одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>.